

5 mei 2011

Betreft: Reactie BAPN op het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP)
15 april 2011

Het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) van België werd eind april ingediend bij de Europese Commissie ter goedkeuring. De Europese Commissie zal dit plan onder de loep nemen en in juni van 2011 aan de lidstaten eventuele aanbevelingen en suggesties tot verbetering doen. Er wordt nagegaan of het Belgische NHP past binnen het bredere kader van de EU, of het in lijn is met de strategie Europa 2020 die vanaf 2011 zijn intrede doet. Onderstaande nota is een reactie vanuit BAPN op het NHP zoals dat werd ingediend bij de Europese Commissie in april 2011.

In dit NHP verklaart de federale regering samen met gemeenschappen en gewesten om tegen 2020 de armoede in België terug te dringen met 380.000 personen (of 17%). Deze doelstelling is in overeenstemming met de doelstelling vanuit de Europa2020 strategie waarin de belofte gemaakt wordt om het aantal Europeanen dat met armoede wordt geconfronteerd te verminderen met 20 miljoen mensen (ook 17%) tegen 2020. Eenzelfde verhouding tot het volledig aantal mensen in armoede, wordt dus op Belgisch niveau toegepast.

Hoewel deze doelstelling volgens ons ambitieuzer kon, zeker voor België die binnen Europa net iets meer dan andere lidstaten de sociale kaart trekt, zal men evengoed de nodige middelen en maatregelen moeten nemen om tegen 2020 deze doelstelling - om **minstens** 380.000 mensen uit armoede te halen - te bereiken. Bovendien verwondert dit getal ons omdat één van de deelstaten, Vlaanderen, in zijn plan "Vlaanderen in actie" opgenomen heeft dat "in 2020 elk gezin ongeacht de samenstelling minstens een inkomen heeft dat de Europese armoededrempel bereikt". Volgens de Europese armoededrempel leven er minstens 625.000 mensen in armoede in Vlaanderen!

De vraag die zich stelt is waarom deze ambitie van een vermindering met 625.000 mensen niet weerspiegeld wordt in de nationale doelstelling (die 'slechts' uitkomt om 380.000 personen)?

Zelfs op basis van deze weinig ambitieuze doelstelling (van 380.000) vraagt BAPN zich sterk af of het huidige NHP een voldoende aanzet is om deze ambitie waar te maken. We noteren enkele bezorgdheden:

- **De strijd tegen armoede is tevens een strijd tegen ongelijkheid.** Bij de sleutelindicatoren om vooruitgang op vlak van armoede te meten, hebben we dus minstens een maatstaf nodig die de evolutie van de ongelijkheid in kaart brengt. Die maatstaf bestaat: de gini-coëfficiënt, maar wordt nergens gebruikt.

Dit debat is in België zeer actueel. Het schrijnende contrast tussen de besparingen die door mensen in armoede het meest gevoeld worden en de bonussen die in deze tijden aan toplui worden uitgereikt, is hallucinant. De regering moet durven om de kloof tussen arm en rijk te benoemen en aan te pakken.

De drie sleuteldoelstellingen rond de strijd tegen armoede in het huidige NHP zijn niet onbelangrijk, maar raken niet aan de kern van ongelijkheid. Om de kloof te verkleinen en ongelijkheid te bestrijden, zou de regering ook stappen moeten ondernemen in het doorbreken van het fiscale paradijs dat België is en die de kloof tussen arm en rijk in stand houdt. De wil voor meer en betere herverdelingsmechanismen ontbreekt.

- **In het NHP ontbreekt een duidelijke verwijzing naar een meer uitgebreid en beloftevol plan om de armoede te bestrijden.** Aanvullende instrumenten met een duidelijke strategie, doelstellingen en acties zoals NAP's, federaal armoedepan,... zouden expliciet vermeld moeten worden, het NHP biedt onvoldoende garantie en strategie om de problematiek aan te pakken.
- **Er is nood aan een gebalanceerd hervormingsprogramma.** Dit hervormingsprogramma spreekt in de eerste plaats over economische ontwikkeling, men moet op een evenwichtige manier de verschillende luiken benadrukken, zijnde het economische, het sociale (vb. sociale standaarden, welzijn van de bevolking, korf van goederen en diensten voor de huishoudens, kwaliteit van de tewerkstelling, grondrechten,...) en het duurzame. Nu wordt het sociale en duurzame luik bekeken vanuit het standpunt 'bottlenecks' voor jobs en groei.
- **Het NHP reikt onvoldoende handvatten aan om de stap van mensen in armoede naar werk, te verkleinen.** Wat zal men doen om mensen te bereiken die al langer geen kansen hebben op de arbeidsmarkt en die nog in staat zijn om te werken?
De zeven prioritaire krachtlijnen die voorop worden geschoven om de werkzaamheidsgraad van verschillende doelgroepen te bereiken, bieden te weinig garanties voor mensen in armoede en stroken onvoldoende met hun behoeftes, andere hefboomen zijn noodzakelijk. In dit verband verwijzen we naar de aanbeveling van actieve inclusie en de drie pijlers:
  - **adequaat inkomen**
Inkomens en uitkeringen moeten opgetrokken worden tot minstens aan de Europese Armoedegrens van 60% van het nationaal mediaan inkomen.
  - **toegang tot diensten**
Opdat mensen het hoofd zouden kunnen bieden om te gaan werken, is het noodzakelijk dat de stress wordt weggenomen om waardig te leven. Recht op kwalitatieve en betaalbare gezondheidszorg, huisvesting, opvang voor de kinderen,...etc. moet worden verzekerd.
De toegang tot diensten komt in gevaar wanneer in het NHP meermaals de nadruk komt te liggen op concurrentie, mededingingsrecht, groei,...
  - **inclusieve arbeidsmarkt**

Een arbeidsmarkt van kwaliteit, werk op eigen ritme en tempo, vrijheid en ruimte van de werkgever om persoonlijke problemen aan te kunnen pakken, flexibiliteit gecombineerd met jobzekerheid,...

Bovenstaande drie pijlers ondersteunen elkaar en het terzelfdertijd inzetten op deze drie pijlers, vergoot de kans op participatie van mensen in armoede aan de arbeidsmarkt. Het is teleurstellend vast te stellen dat ook in de uiteindelijke versie van het NHP enige verwijzing naar deze aanbeveling ontbreekt. Een volgende regering zal dit bijkomend in zijn programma moeten opnemen.

- Men spreekt over werk als hefboom om uit armoede te geraken en sociale inclusie te bevorderen, door cijfers aan te halen: 34.8% van de werklozen hebben een armoederisico, terwijl dat van de actieven 'slechts' 4,8 bedraagt. Laten we de juiste redenering opbouwen: dit betekent dat er 4,8% van de mensen die gaan werken, ook in armoede leeft en legt dus bloot dat er iets fundamenteel mis is met het systeem! Tegen 2020 moet komaf gemaakt worden met de situatie van 'werkende armen', dit moet terug een contradictie in terminis worden.
- **De klemtoon blijft liggen op het bereiken van de werkzaamheidsgraad (kwantitatief), waardoor de angst groeit dat we nog meer zullen evolueren naar een streng (sanctionerend) activeringsbeleid.**
- **Om de doelstelling rond armoedebestrijding te verwezenlijken, moet men mensen in armoede mee betrekken in de voorbereiding, opvolging en evaluatie van maatregelen die armoede terugdringen.** Mensen in armoede hebben een eigen expertise die nodig is om vooruitgang te boeken in de strijd tegen armoede (Europees en nationaal). De participatie moet op een meer transparante manier vorm krijgen, en mensen in armoede moeten hun participatie ervaren als betekenisvol en waardevol. Hun participatie moet werkelijk impact hebben op de uiteindelijke beslissingen. BAPN heeft ter voorbereiding van het NHP mensen in armoede hier rond samengebracht en reacties geformuleerd. Die werden ingebracht in de Werkgroep Acties van het Nationaal Actieplan Sociale Inclusie en werden ook rechtstreeks aan de Eerste Minister bezorgd, die verantwoordelijk is voor het opstellen van het NHP. Maar zo goed als geen van de commentaren is uiteindelijk opgenomen in het NHP, wat wij ten zeerste betreuren. We vernemen van andere partners dat dit ook met hun bemerkingen het geval is. De participatie aan de voorbereiding van het NHP wordt dan wel min of meer georganiseerd (meestal nog op aandringen van de private partners), maar er is uiteindelijk quasi geen rekening mee gehouden.
- Ouderen zijn een grote risicogroep om in armoede te vallen. **Er is nood aan maatregelen die garanderen dat ouderen ook waardig oud kunnen worden.** Bij het optrekken van de pensioenleeftijd, moeten er aangepaste werkmogelijkheden komen voor ouderen. Ook de pensioenen moeten toereikend zijn.

- Men spreekt over herstel van de crisis, heropleven van de economie, herstel van de arbeidsmarkt, op spoor komen van de financiële sector,... en men gebruikt alle mankracht en middelen om dit te verwezenlijken. **Maar tot op vandaag dragen mensen in armoede de gevolgen van de crisis. Hoe zal ervoor gezorgd worden dat zij weer 'op spoor' geraken? Welke middelen staan hier tegenover?**

Deze bemerkingen op de definitieve versie van het NHP van april 2011 moeten gezien worden ter aanvulling van de voorstellen die we reeds eerder hebben samengebracht op de versie van november 2010. We voegen ze daarom hier opnieuw toe als bijlage.

Bijlage 1: Reactie BAPN op versie NHP van november

Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN)
Vooruitgangstraat 333/6
1030 Brussel
info@bapn.be
02/265.01.53.

18 maart 2011

Betreft: Reactie BAPN op het ontwerp van het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP), versie november 2010

Het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) moet midden/eind april 2011 ingediend worden bij de Commissie ter goedkeuring. De krijtlijnen daarvan zijn bekend en terug te vinden in de versie van november 2010. Onderstaande nota is een reactie op het ontwerp dat momenteel voorligt (en dus de versie van november 2010).

Dat er momenteel een federale regering van lopende zaken is aangesteld, is een handicap die niet in het minst zijn gevolgen heeft (gehad) voor de uitwerking van het NHP. Desondanks wijst BAPN op het belang om geen afwachtende houding aan te nemen, maar een duidelijk standpunt in te nemen in de strijd tegen armoede, met duidelijke prioriteiten en indicatoren die in het NHP mee worden opgenomen. De indicatoren die in het NHP vandaag worden voorgesteld m.b.t. armoedebestrijding zijn onvolledig en lichten slechts een tipje van de sluier op. Graag hadden wij daarom meer indicatoren in het NHP gezien, meer bepaald indicatoren die de ongelijkheid binnen de samenleving zichtbaar maken.

We willen via deze weg ook oproepen om aan dit NHP een meer uitgewerk en doordacht armoedebeleid te koppelen, met een duidelijke strategie, doelstellingen en acties, op verschillende terreinen. De nood aan een federaal armoedeplan en de daaraan gekoppelde nationale actieplannen dringt zich op, om ook werkelijk het aantal mensen in armoede terug te dringen.

Algemene reactie: Nood aan een gebalanceerd hervormingsprogramma.

Dit hervormingsprogramma spreekt in de eerste plaats over economische ontwikkeling, men moet op zijn minst op een evenwichtige manier de verschillende luiken benadrukken, zijnde het economische, het sociale (vb. sociale standaarden, welzijn van de bevolking, korf van levensmiddelen voor de huishoudens, kwaliteit van de tewerkstelling, grondrechten,...) en het duurzame. Het punt "sociale bescherming en sociale inclusie" staat nu onder de titel "bottlenecks" (voor groei). (!) We moedigen natuurlijk aan dat dit luik rond sociale bescherming en sociale inclusie mee wordt opgenomen – wat niet in alle lidstaten het geval blijkt te zijn (!) -, maar de plaatsing onder "hinderpalen voor groei", roept ernstige vragen op en suggereert reeds dat het sociale ondergeschikt is aan het economische.

In wat volgt, bundelen we een aantal kernreacties per punt, waarbij we eenzelfde structuur volgen dan die van het huidige voorstel van november 2010:

1. Introductory statement

2. Macro-economisch scenario

3. Macro-economisch toezicht

3.1. Overheidsfinanciën

3.2. Macro financiële stabiliteit

3.3. Extern evenwicht en business environment

3.4. Arbeidsmarkt

- De kwantitatieve benadering staat centraal met eenzijdige aandacht voor de werkzaamheidsgraad (%). Wat met de kwaliteit van werk? Een duurzame werkzaamheidsgraad moet ook rekening houden met de kwaliteit van tewerkstelling, als extra indicator.

- In het verlengde hiervan, merken we op dat er geen maatregelen beschreven worden om tot een inclusief arbeidsmarktbeleid te komen in het kader van de aanbeveling van Actieve inclusie van 2008. Wat zal men doen om mensen die al langer geen kansen hebben op de arbeidsmarkt en die nog in staat zijn om te werken, te bereiken?

Het NHP moet een duidelijk deel wijden aan de actieve inclusie van personen uitgesloten uit de arbeidsmarkt, wat betekent dus maatregelen op de drie luiken van actieve inclusie:

* toereikend inkomen om een menswaardig leven te leiden;

* inclusieve arbeidsmarkt;

* toegang tot kwaliteitsvolle diensten

Het is teleurstellend dat er op geen enkel moment in het NHP naar deze reeds verworven aanbeveling op Europees niveau verwezen wordt.

- Er ontbreekt hier een link naar het kerninitiatief "Youth on the move" uit de Europa2020-strategie: daar spreekt men nochtans duidelijk over actieve inclusie en het belang van de drie luiken (p.17). Dat kan veralgemeend worden (en niet enkel dus mbt jongeren) en ook in dit deel aan bod komen. Dit brengt ons eveneens tot de algemene vraag op welke manier er in het hele NHP wordt verwezen naar de verschillende kerninitiatieven, en de linken hiertussen.

3.5. Sociale dimensie

Positief dat men de idee ondersteunt dat een investering in sociale beschermingssystemen ook een positieve impact heeft op groei. Jammer genoeg zijn de maatregelen hier beschreven allemaal maatregelen uit het verleden. Wat zal er in 2011 gebeuren? Enkel een voorzetting van die

maatregelen? Welke instrumenten zullen er worden gehanteerd om een opvolging te garanderen?

Mbt gezondheid: een interessante indicator om toe te voegen rond gezondheid zou kunnen zijn: % mensen die leeft in een huishouden waarbij men gezondheidszorgen heeft moeten uitstellen omwille van financiële redenen.

In de formulering wordt aan iets voorbijgegaan. Niet alleen vermijden dat hoge gezondheidskosten ervoor zorgen dat mensen in armoede geraken, ook voor mensen die reeds in armoede zitten is het belangrijk toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg te realiseren. Concrete maatregelen kunnen uitmonden in het veralgemenen en automatisch toepassen van het derdebetalerssysteem en het OMNIO-statuut. Dit kan als doelstelling opgenomen worden bv als volgt: "Op basis van de kruispuntenbanken wordt de automatische toekenning van het OMNIO-statuut versneld uitgevoerd voor alle rechthebbenden tegen eind 2012 en daaraan wordt automatisch ook het derdebetalerssysteem gekoppeld, dat zo vlug mogelijk uitgebreid wordt tot alle gebruikers van gezondheidszorgen."

4. Bottlenecks

4.1. Openbare financiën

4.2. Macro-financiële stabiliteit

4.3. Extern evenwicht en business environment

Gevaar van mededinging is dat het gevolgen heeft voor de toegang tot bepaalde (sociale) diensten.

Hier komt de relatie tot de energiesector ook ter sprake. Er wordt enkel gesproken over de investeringen die de elektriciteits- en gasector gaan doen, maar niets over de oplopende prijzen die hoge rekeningen veroorzaken, die onbetaalbaar zijn voor lage inkomens, en de grote winsten die de maatschappijen blijven opstrijken. Voornamelijk in het kader van economische groei. Een groter deel van de winsten moet gaan naar het verminderen van rekeningen van mensen met een OMNIO-statuut.

Bovendien moeten maatregelen genomen worden om dezelfde problemen te voorkomen i.v.m. water.

4.4. Arbeidsmarkt

Algemene opmerking. Negatieve insteek: mensen die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt worden als 'belemmering en probleemgroep' gezien. Dit komt door de bekommernis en druk vanuit de EU om de 'werkzaamheidsgraad' te bereiken, los van de kwaliteit van het werk. Als je vertrekt van de omgekeerde redenering, namelijk dat de arbeidsmarkt niet toegankelijk genoeg is voor zwakkere groepen (en die dus moet

aanpassen), kom je automatisch bij kwaliteit terecht én bij de aanbeveling van actieve inclusie (zie eerder).

4.5. Sociale bescherming en sociale inclusie

Zie algemene opmerking in inleiding.

5. Belgische doelstellingen voor Europa 2020

Opmerking: De opbouw vanuit de gewesten en gemeenschappen wordt erg ongelijk vorm gegeven in de verschillende onderdelen. De ene keer is het uit de tekst te halen, een andere keer krijgt het telkens een apart subtiteltje met nummering. Een gelijke structuur in de doelstellingen zou misschien meer duidelijkheid kunnen brengen.

5.1. Werkgelegenheid

Zie eerdere opmerkingen bij " 3.4. en 4.4. arbeidsmarkt".

We stellen vast dat een eenzijdige gerichtheid op het bereiken van de voorop gestelde werkzaamheidsgraad, een sterke activeringstendens met zich meebrengt waardoor mensen in armoede vaak gedwongen worden om uiteindelijk 'eender welke job' te aanvaarden.

Daarnaast zien we dat de 'actieve leeftijd' waarvoor deze werkzaamheidsgraad moet worden bereikt, stijgt. Er moet hierbij extra aandacht komen voor oudere werknemers in zwaar fysieke jobs: zij moeten ook aangepast werk aangereikt krijgen. Ook dit is flexicurity, maar in het voordeel van de mens (itt puur economische belangen), zijnde : lichter werk aangereikt krijgen (flexibiliteit) en zekerheid van inkomen behouden (security).

5.2. O & O

Een detail, O & O kan best voluit geschreven worden als "Onderzoek en Ontwikkeling", voor een leek in de zaak kan het evengoed verwijzen naar Onderwijs en Opleiding.

5.3. Onderwijs

5.4. Sociale cohesie

Het aantal mensen in armoede in België wordt bepaald op basis van een cluster (combinatie) aan indicatoren:

- relatieve armoedegrens (60% van het nationaal mediaan inkomen van dat land)
- en/of jobless household
- en/of materiële deprivatie

Dit brengt ons op een totaal van 2.194.000 mensen in armoede in België. Het doel om tegen 2020 380.000 mensen uit armoede te halen komt overeen met +/- 17%

BAPN beklemtoont het belang om in de vork die wordt voorgesteld in het NHP (zijnde 330.000 – 380.000), het uiterste te nemen; de 380.000. We hadden dit cijfer graag nog hoger gezien omdat men door dergelijke doelstelling te stellen, men toelaat dat een bepaald aantal mensen buiten de cijfers valt.

Graag zoomen we wat meer in detail in op de berekening:

De kwantitatieve berekening van de vermindering van armoede: de lidstaten blijken hun bijdrage tot "ten minste 20 miljoen" te berekenen op basis van de verhouding van deze 20 miljoen tot het totaal aantal mensen in armoede in de EU berekend volgens de cumulatie van de 3 bovengenoemde indicatoren. Dezelfde verhouding (%) wordt dan toegepast op nationaal niveau. Het is sterk de vraag of dit een rechtvaardig principe is, want op die manier wordt proportioneel de grootste inspanning verwacht van wie het meest in armoede zit en de sterke lidstaten met een laag armoedecijfer hebben het gemakkelijker. Met dit principe zullen dus de zwakste schouders de zwaarste lasten dragen. We zullen dit principe dus moeten aanklagen en een alternatief zoeken.

Maar als we dan toch even meegaan in de mathematische omrekening van de bijdrage van de lidstaten tot de minstens 20 miljoen armen minder in 2020, komen we voor België en voor de regio's tot het volgende:

- a) de bijdrage aan de vermindering van armoede van minstens 20 miljoen armen tegen 2020, wordt afgemeten tegen het aantal armen dat bekomen wordt door de 3 indicatoren voor de EU te combineren nl.115.339.000 in 2008; in deze verhouding betekent de 20 miljoen 17,34% (al een kleiner % dan wanneer men de 20 miljoen zou plaatsen t.o.v. het totaal van de 80 miljoen op basis van het relatief armoederisico waarmee 10 jaar lang onder de Lissabon strategie de Europese armoedegrens aanvaard werd door alle lidstaten; dit zou geleid hebben tot een vermindering met 25%)
- b) het Belgische NHP volgt blijkbaar deze redenering en komt t.o.v. het globale getal 2.194.000 mensen in armoede in 2008 volgens de 3 indicatoren tot een vermindering tegen 2020 met 330.000 (= 15%) tot 380.000 (=17,31%). Waarom deze marge is niet duidelijk. Er blijkt nu een duidelijk voorstel te zijn om van het hoogste cijfer uit te gaan, hetgeen positief is.
- c) dit principe doortrekken naar de regio's is niet zo duidelijk omdat we op dit moment nog niet over gegevens beschikken die de combinatie van de drie indicatoren per regio's weergeven; indien we echter gebruik maken van de verhouding in de relatieve armoede-indicator (die toch 10 jaar algemeen aanvaard is geweest) komen we voor het totaal van 2.194.000 mensen in armoede tot de volgende verdeling over de regio's (afgerond): 899.540 in Vlaanderen, 969.970 in Wallonië en 324.500 in Brussel
- d) we weten dat Vlaanderen 899.540 mensen in armoede telt (volgens de 3 gecombineerde indicatoren) en een vermindering met 17,31% betekent dus dat de Vlaamse

- gemeenschap 155.710 minder armen zou moeten tellen in 2020
- e) voor Wallonië zou dat 167.900 betekenen en voor Brussel 56.170.
  - f) vermits Vlaanderen met het plan VIA de ambitie heeft om alle 625.200 armen in relatieve armoede uit de armoede te lichtenⁱ, dus een surplus van 469.490, komen we op een totaal voor België van minstens rond **849.500 armen minder**
  - g) maar opnieuw de bedenking dat dit mathematische principe geen rechtvaardig principe is; de situatie in Brussel en Wallonië is erger dan in Vlaanderen; moet ook hier niet overwogen worden dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen i.p.v. een rechte lijnige mathematische toepassing te hanteren zoals hierboven beschreven wordt; als Vlaanderen woord houdt en tot een totale vermindering van armen komt tegen 2020 is het een andere zaak; dan dragen de sterkste schouders wel de zwaarste lasten...

Subdoelstellingen definiëren + indicatoren

Indicatoren die kunnen worden toegevoegd en waarop men verbetering kan boeken zijn:

- Indicator: **de afstand van het leefloon tot de armoedegrens en tot het referentiebudget** (cfr. onderzoek van universiteiten Antwerpen en Luik en de Katholieke Hogeschool Kempen naar de budgetstandaarden in België) : er moet worden gestreefd om deze afstand doorheen de jaren kleiner te maken
- Indicator om de **inkomensongelijkheid** in België te meten, bvb. a.d.h.v. de gini-coëfficiënt
- Indicator: **werkende armen**
- Huisvesting: **% huurkosten ten opzichte van het beschikbaar inkomen**
- **Suggesties** tot indicatoren om nog te ontwikkelen (tegen de halweg evaluatie van het NHP):
  - Indicatoren die aangeven in welke mate de rijkdom binnen België wordt herverdeeld
  - Extra indicator huisvesting: % leegstand van huizen

De subdoelstelling "Schuldenoverlast" die nu voorligt, moet geplatst worden binnen het bredere thema van "inkomen". Dit geeft een meer algemeen beeld, en wijst niet op het symptoom (zoals schulden) maar op de oorzaak (onvoldoende inkomen). Daarbij zou dit best ook ihkv actieve inclusie worden ingepast, wat ook één van de belangrijke prioriteiten was gedurende het Belgisch Voorzitterschap.

De subdoelstelling rond kinderarmoede moet breed genoeg gezien worden als het bestrijden van de armoede van het gezin waarin kinderen leven, zoals ook tijdens het Belgische voorzitterschap beklemtoond werd. Wij verkiezen daarom de term "kinderen in armoede" eerder dan kinderarmoede.

De subdoelstellingen rond gezinnen zonder werk heeft ook betrekking op kinderarmoede en zou dus daarin kunnen geïntegreerd worden.. Het gevaar bestaat dat de heersende tendens van activering hier eenzijdig zal op inspelen. Daarom zou dit - indien dit als aparte subdoelstelling behouden blijft - eveneens moeten gekaderd worden in de Aanbeveling van Actieve Inclusie,

5.5. Energie-efficiëntie

Mensen in armoede worden vaak gedwongen een woning te zoeken op de private huisvestingsmarkt. Bovendien hebben zij vaak niet de mogelijkheid te beschikken over een eigen woning, maar huren ze. In dit opzicht zou het interessant zijn om de eigenaars te verplichten om de woonst te isoleren, zonder daarbij meteen de huurprijs onbetaalbaar te maken (een soort van bewakingssysteem hierop is noodzakelijk).

6. Horizontale aspecten

De participatie van mensen in armoede en hun belangenvertegenwoordigers in het nationale beleid moet worden verzekerd en versterkt. Dit zowel met betrekking tot beleidsontwikkeling als -opvolging en -evaluatie. Mensen in armoede hebben een eigen expertise die nodig is om vooruitgang te boeken in de strijd tegen armoede (Europees en nationaal).

EXTRA:

Financiële luik

- Op welke manier zal men dit beleid financieel reguleren en ondersteunen? Er moet een doordacht en transparant plan komen voor de middelen, dit per kerndoel uit de Europa2020-strategie, en dus ook op vlak van armoedebestrijding.
- Op welke manier zal men de Europese Structurele Fondsen (ESF: 1/3 van het bedrag waarover de EU beschikt) gebruiken en meer toegankelijk maken voor tewerkstelling (duurzaamheid, kwaliteit van het werk) en ook voor alle aspecten van sociale inclusie? Elke lidstaat krijgt een som van deze fondsen, dus ook de federale regering kan hierin bewaken. De fondsen moeten toegankelijker worden gemaakt voor kleine organisaties die werkzaam zijn in de strijd tegen armoede.

ⁱ In de bijdrage vanuit Vlaanderen wordt enkel gesproken over het VAPA, maar niet meer over de realisatie van VIA waar op p.1 naar verwezen wordt:

"Voor de realisatie van elk van de 5 Europa 2020-kerndoelen zijn de te ontplooiën maatregelen van de gemeenschappen en gewesten van groot belang. Met het Vlaams regeerakkoord 2009-2014 wil de Vlaamse Regering niet alleen de gevolgen van de economische crisis daadkrachtig aanpakken, maar ook concreet uitvoering geven aan het Pact2020, de sociaaleconomische doelstellingen die de Vlaamse regering, sociale partners en middenveld onderschreven en Vlaanderen in Actie (ViA), het legislatuuroverstijgende programma van de Vlaamse Regering om Vlaanderen tegen 2020 naar de top 5 van de Europese regio's te leiden." Mooi, maar er wordt niet verwezen naar doelstelling 13 van het VIA over armoede waarin gesteld wordt:

"In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede en geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27 landen. Dit houdt in

---

dat in 2020 in Vlaanderen elk gezin ongeacht de samenstelling minstens een inkomen heeft dat de Europese armoededrempel bereikt."

Vermits de Europese armoededrempel (nog steeds) bepaald wordt door het 60% nationaal mediaan inkomen, betekent dit dat de armoede in Vlaanderen volgens deze indicator volledig uitgeroeid zal zijn in 2020. Dit werd recent nog eens bevestigd in de éénjaarmeting begin 2011.